

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ma na celu stworzenie instytucji, ram, zasad i warunków do zaistnienia efektywnego, ustawowo umocowanego, dialogu pomiędzy podmiotami społeczeństwa obywatelskiego a organami władzy publicznej w zakresie dotyczącym młodego pokolenia. Projektowana ustawa zakłada powołanie Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, zwanej dalej „Rada”, jako organu opiniodawczo-doradczego Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego o uprawnieniach w zakresie spraw dotyczących młodego pokolenia. Rada będzie stanowić forum dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami społecznymi i instytucjami władzy publicznej w zakresie dotyczącym młodego pokolenia ze szczególnym uwzględnieniem młodzieżowych rad gmin, które obecnie nie posiadają zinstytucjonalizowanego sposobu komunikacji z administracją rządową szczebla centralnego.

Powołanie Rady jest odpowiedzią na oczekiwania młodych Polaków dotyczące utworzenia instytucji, w ramach której ich przedstawiciele mogliby wejść w dialog z przedstawicielami władz publicznych. Postulat powołania organu tego typu wprost znalazł się w programie „Wizja dla Młodego Pokolenia”, który w 2015 roku koalicja młodzieżowych organizacji pozarządowych przedstawiła czołowym przedstawicielom życia publicznego. Od kilku lat aktywność młodych ludzi w życiu publicznym systematycznie się zwiększa. Świadczą o tym m.in. wyniki badań przeprowadzonych przez Radę Dzieci i Młodzieży RP przy Ministrze Edukacji Narodowej, które dotyczyły młodzieżowych rad przy jednostkach samorządu terytorialnego, po 26 latach działalności, tego typu instytucji było około 200. Najnowsze badania dowodzą, że aktualna liczba gmin, w których powstały młodzieżowe rady, to 514, a zatem w ostatnich trzech latach powstało ich o 150% więcej, niż przez poprzednie 26 lat. Środowiska młodzieżowe zaangażowane w tę formę aktywności są dobrze zorganizowane i zintegrowane na ogólnopolskim poziomie.

Dzięki zaangażowaniu Parlamentarnego Zespołu ds. Wspierania Młodzieżowych Rad przy Jednostkach Samorządu Terytorialnego, odbyły się cztery duże konferencje tego środowiska; wśród konkluzji tych spotkań wyraźnie wybrzmiewały oczekiwania powołania ogólnopolskiego organu dialogu obywatelskiego wyspecjalizowanego w temacie młodego pokolenia, w którym znaleźliby się m.in. przedstawiciele młodzieżowych rad przy jednostkach samorządu terytorialnego.

Kolejnym czynnikiem, który uzasadnia powołanie Rady jest potrzeba stworzenia trwałej i efektywnej formy międzypokoleniowego dialogu. W erze szybkiego postępu technologicznego oraz pogłębiającej się różnicy między kolejnymi pokoleniami, a także coraz krótszego odstępu czasowego dzielącego kolejne pokolenia, powinno zostać utworzone forum, które umożliwi ocenę oraz wypracowanie sposobu realizacji postulatów młodzieży w Polsce. Rada będzie również inicjowała działania mające na celu poszerzenie międzypokoleniowej współpracy. Dzięki działalności Rady, możliwa jest większa aktywizacja młodzieży z mniejszych ośrodków. Poprzez przedstawienie młodym ludziom zamieszkującym takie obszary możliwości zaangażowania obywatelskiego na ogólnopolskim poziomie, zostanie spełniona funkcja polegająca na wyrównywaniu szans. Rada, będąca podmiotem przedstawiającym potrzeby młodzieży, zapewni dużą skuteczność działań na rzecz ludzi młodych podejmowanych z jej udziałem. Członkowie tego organu będą posiadali legitymację do reprezentowania środowisk młodzieżowych, co spowoduje, że projekty realizowane przez Radę spotkają się z większym zainteresowaniem i stopniem włączenia młodzieży. Ponadto będą realnie wiarygodne, jako wychodzące od przedstawicieli młodego pokolenia.

Projektowane regulacje wpłyną na podwyższenie poziomu kapitału społecznego i jakości dialogu obywatelskiego przez aktywizację młodych osób działających w radach młodzieży przy jednostkach samorządu terytorialnego oraz w różnorodnych formach organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem stanie się trwałą i efektywną formą międzypokoleniowego dialogu, inicjując działania mające na celu poszerzenie międzypokoleniowej współpracy. Współpraca Rady z administracją rządową oraz samorządową zapewni większą skuteczność działań na rzecz ludzi młodych i zwiększy udział młodych ludzi w kształtowaniu polityk publicznych.

Projekt zakłada powołanie Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem poprzez wprowadzenie nowego rozdziału 5¹ w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688).

Projektowane zmiany przyznają Radzie uprawnienie do wyrażania opinii w sprawach stosowania ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w zakresie dotyczącym młodego pokolenia, a także w sprawach dotyczących projektów aktów prawnych oraz programów rządowych w zakresie dotyczącym młodego pokolenia. Projektowane przepisy dają również Radzie możliwość inicjowania i wspierania działań na rzecz zwiększania poziomu partycypacji obywatelskiej młodych ludzi. Projekt przyznaje także Radzie kompetencje w zakresie tworzenia forum dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi

i innymi podmiotami społecznymi a instytucjami władzy publicznej w zakresie dotyczącym młodego pokolenia. Warto podkreślić, że co do zasady wyrażanie opinii ma charakter niewiążący dla organu zwracającego się o taką opinię.

Członkowsko w Radzie wszystkich kategorii jej członków będzie kadencyjne. Projekt określa kadencje Rady na okres 3 lat.

W niniejszym projekcie proponuje się mieszany charakter składu Rady – jej członkami będą przedstawiciele: Prezydenta RP, Rzecznika Praw Dziecka, Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz jednostek samorządu terytorialnego. Projektowane przepisy zakładają, że w skład Rady wejdą także przedstawiciele organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także młodzieżowych rad gmin oraz Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, którzy stanowić będą w sumie co najmniej połowę składu Rady. Projekt określa szczegółowe wymogi odnośnie reprezentatywności kandydatów na członków Rady, o czym mowa w projektowanym art. 41².

Projekt wprowadza obowiązek składania Przewodniczącemu Komitetu sprawozdania z działalności Rady na koniec kadencji.

W projekcie zawarto ponadto upoważnienie dla Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu powoływania członków Rady, organizacji i trybu działania Rady oraz zasad uczestnictwa w jej pracach przedstawicieli organów administracji publicznej i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, niereprezentowanych w Radzie, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia reprezentatywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, różnorodności rodzajów działalności pożytku publicznego i terminów zgłaszania kandydatów na członków Rady, mając na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania Rady i wypełniania przez nią obowiązków wynikających z ustawy.

Proponuje się wejście w życie projektu w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia. Ponadto w projekcie zawarto przepis przejściowy, zgodnie z którym powołanie Rady Dialogu

z Młodym Pokoleniem pierwszej kadencji nastąpi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Projekt nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, późn. zm.).

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ponadto stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy został wpisany do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod pozycją UD543.